

پتوز

پتوز یعنی افتادگی پلک فوقانی که ممکن است یک طرفه یا دو طرفه باشد. پایین افتادن پلک باعث پوشاندن قسمتی از مردمک و سمت فوقانی میدان بینایی و خستگی چشم ها شود. برای باز شدن مسیر بینایی فرد ابرو و پیشانی خود را بالا آورده و در موارد شدید برای دیدن سرخود را به بالا و عقب قرار می دهد و یا با انگشت چشم خود را باز نگه می دارد.

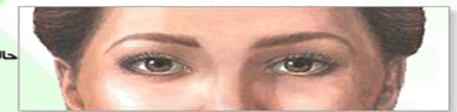
چرا این بیماری رخ می دهد؟

این بیماری می تواند در زمان تولد و به صورت افتادگی پلک مادر زادی ظاهر شود. همچنین زمانی که عضلات بالا برنده پلک تشکیل نشده باشد افتادگی پلک مادر زادی است. در نوع ناشی از افزایش سن، تاندون عضلات بالا برنده پلک از محل اتصالشان بر روی پلک جدا شده و در نتیجه افتادگی پلک رخ می دهد که معمولاً در سنین بالای ۵۰-۴۵ سال رخ می دهد و اغلب با پوست اضافی در پلک می باشد.

افتادگی پلک چشم

پف زیر چشم

حالت طبیعی چشم

علائم و نشانه های پتوز کدامند؟

شایعترین علامت آشکار پتوز در کودکان، افتادگی پلک می باشد. در پتوز مادرزادی، اغلب عدم تقارن چین پلک فوقانی وجود دارد. کودکان مبتلا به پتوز ممکن است برای دیدن مجبور شوند گردن خود را به عقب خم کنند یا ابروها را به سمت بالا بکشند. این مانورهای سروصورت نشان می دهند که کودک سعی می کند برای دیدن از هر دو چشم استفاده نماید. بعد از گذشت چند سال، این وضعیت های غیر طبیعی سر ممکن است منجر به اختلالات ظاهری سر و گردن شوند.

مشکلات ناشی از پتوز در کودکان کدامند؟

شایع ترین اختلال جدی مرتبط با پتوز دوران کودکی، آمبلیوپی (تنبلی چشم) می باشد. به دو علت پتوز می تواند ایجاد تنبلی چشم کند:

انسداد مسیر بینایی در موارد پتوز شدید

ایجاد آستیگماتیسم و تاری دید ناشی از آن

بعلاوه پتوز ممکن است در صورت وجود انحراف چشم آن را مخفی نماید و این مورد نیز می تواند منجر به تنبلی چشم شود.

پتوز مادرزادی چگونه درمان می شود؟

در اغلب موارد، پتوز کودکان با جراحی درمان می شود. اگر تنبلی چشم هم وجود داشته باشد، ممکن است درمان با قرار دادن پوشش بر روی چشم سالم، استفاده از عینک یا قطره چشمی ضروری باشد. تشخیص لزوم انجام جراحی و انتخاب روش مناسب، بر اساس عوامل زیر صورت می گیرد:

سن کودک، درگیری یک یا هر دو پلک، شدت پتوز، قدرت عضلات بالا برنده و پایین آورنده پلک، وضعیت حرکات چشمی

در اوایل دوران زندگی معمولاً ضرورتی به انجام جراحی برای موارد خفیف تا متوسط پتوز وجود ندارد. هم در موارد مذکور و هم موارد شدیدی که تحت عمل جراحی قرار گرفته اند، باید به طور منظم از نظر تنبلی چشم، عیوب انکساری و حالت های وابسته توسط چشم پزشک بررسی و در صورت نیاز تحت درمان قرار گیرند.

علل پتوز در بزرگسالان چیست؟

شایعترین علت پتوز در بزرگسالان، کشیدگی یا جداشدگی تاندون عضله لواتور از روی پلک می باشد. وقوع این فرایند ممکن است ناشی از علل زیر باشد:

- افزایش سن

- به دنبال جراحی کاتاراکت (آب مروارید) یا سایر جراحی های

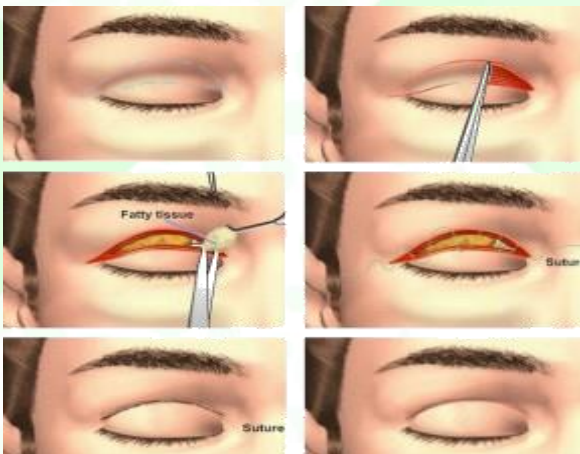
چشمی

- ضربه به چشم

همچنین ممکن است عارضه ای از سایر بیماری ها مانند بیماری های عصبی یا عضلانی و در موارد نادر تومورهای حذقه چشم باشد که عضله بالا برنده پلک یا عصب آن را درگیر می کنند.

درمان

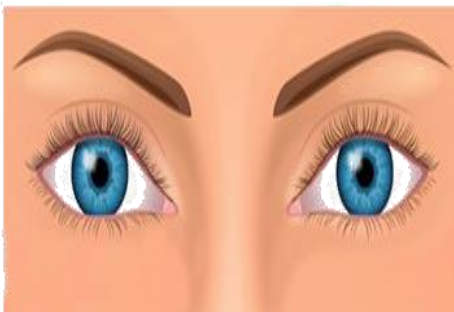
همه انواع پتوز بجز پتوز ناشی از بیماری میاستنی گراو با جراحی درمان میشوند. در کودکان گاهی که ارزیابی دقیق میسر باشد و کودک بتواند پس از عمل همکاری لازم را داشته باشد، میتوان جراحی را انجام داد. آستیگماتیسم و نزدیک بینی ممکن است به همراه پتوز دوره کودکی وجود داشته باشد. جراحی زودرس برای پیشگیری از آمبلیوپی ممکن است مفید باشد اما این امر به اثبات نرسیده است. هدف از جراحی ایجاد تقارن است.

پتوز (افتادگی پلک)

افتادگی پلک
(پتوز)

پلک طبیعی

واحد آموزش پرستاری

۸. مطالعه ، تماشای تلویزیون و فعالیتهای عادی زندگی که توام با فعالیت شدید جسمانی نباشد و نحوه صحیح قرار گرفتن سر رعایت شود ، بلامانع است.

۹. این بیماری و عمل جراحی آن از نظر تغذیه ، رژیم خاصی ندارد و چنانچه قبل از عمل رژیم معینی داشتید (دیابت ، فشارخون ، زخم معده و ...) بعد از عمل هم به همان رژیم ادامه دهید.

۱۰. از بکار بردن مواد آرایشی (سرمه ، ریمل ، مژه مصنوعی ، لنزهای رنگی ، مواد روغنی در اطراف چشم و ...) جدا خودداری نمائید و زمان شروع آن را از پزشک معالج سوال کنید.

۱۱. ورزش های سبک و بدون ضربه به چشم اشکالی ندارد اما از شنا ، بوکس و نظائر آن که به چشم ضربه میزنند جدا خودداری نمائید.

WWW.RAZIEYECLINIC.IR

تهران ، میدان ونک، خیابان گاندی جنوبی، خیابان

هفتم (پالیزوانی)، شماره ۲۴

تلفن : ۸۱۰۳۵۰۰۰ - ۸۱۰۳۴

مراقبت بعد از عمل

۱. پانسمان چشم روز پس از عمل برداشته می شود و بر حسب معاینه چشم ممکن است روز اول تا سوم چشم پانسمان شود ولی بعد از این زمان به پانسمان یا شیلد (محافظ پلاستیکی) نیازی نیست.

۲. در جراحی پتوز اغلب تا مدتی چشم اندکی باز میماند که بایستی شبها با مصرف پماد مانع خشک شدن چشم شد . معمولاً پس از چند ماه چشم با شرایط فوق سازگار شده و نیازی به مصرف پماد نیست.

۳. نماز خواندن از همان روز اول عمل با تیمم روی سنگ بلامانع است و سجده کردن مانعی ندارد.

۳. زمان حمام کردن را از پزشک خود سوال کنید . ولی معمولاً از روز دوم به بعد می توانید حمام کنید.

۴. در عمل جراحی پتوز معمولاً نوعی بخیه روی پلک داریم که طی دو هفته اول بعد از عمل برداشته می شود.

۵. توجه داشته باشید بعضی از اعمال جراحی پتوز در کودکان توسط نخهای مخصوصی به طور موقت و جهت جلوگیری از تنبلی چشم ناشی از بسته بودن پلک انجام می شود لذا با رشد صورت اثر آن عمل از بین رفته و پس از تکمیل رشد صورت اغلب عمل جراحی بایستی تکرار شود و در بار دوم معمولاً از روش های دائمی تر استفاده می شود . تعداد روزهای بعد از عمل را همیشه بخاطر بسپارید و در هر مراجعه یادآوری نمائید.

۶. در هر مراجعه داروهای مصرفی بخصوص قطره ها را با خود بیاورید و نام آنها را بخاطر بسپارید زیرا ممکن است به علت مشابهت ظاهری برخی قطره ها و نداشتن دید کافی داروها را جابجا مصرف نمائید.

۷. هیچگاه اطراف چشم را با پارچه های خشن یا دستمال کاغذی تمیز نکنید زیرا اینکار ممکن است باعث خراش قرنیه شود.